

Dosarul nr.3ra-610/2020

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (E. Bancov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenschii)

DECIZIE

23 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

judecând recursul depus de Biroul Vamal Sud,
 în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
 înaintată de Întreprinderea Mixtă „Rompetrol Moldova” Societate pe Acțiuni
 împotriva Biroului Vamal Sud, persoană terță Întreprinderea cu Capital Străin
 „Danube Logistics” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la anularea deciziei
 de regularizare, a actului de audit post-vămuire și restituirea sumei,
 împotriva deciziei din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 12 iulie 2017 Î.M. „Rompetrol Moldova” SA a înaintat cerere de chemare
 în judecată împotriva Biroului Vamal Sud privind anularea actului de audit post-
 vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017
 și restituirea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că Biroul Vamal Sud a dispus în
 baza ordinului de control nr. 150-O din 21 februarie 2017, controlul ulterior prin
 audit post-vămuire în vederea verificării corectitudinii declarării mărfurilor și
 plasării în/din destinația vamală Zona Antreprenorialului Liber și Portul
 Internațional Liber Giurgiulești, pentru perioada anilor 2013–2016.

Conform actului de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, au fost
 consemnate mai multe constatări. În actele contabilității Î.M. „Rompetrol Moldova”
 S.A. privind evidența stocurilor de mărfuri importate conform declarațiilor vamale
 perfectate în perioada anilor 2013–2016, sunt constatate pierderi de produse
 petroliere în cantități de: – 30 900 kg motorină Euro, 575 kg benzină RON 95, 1 849

kg benzină 92 pentru anul 2013; 23 575 kg motorină Euro 5, cantitate de 6 365 kg benzină premium 95, cantitatea de 6 461 kg benzină regular 92 pentru perioada anului 2014; 10 646 kg benzină premium 95 și motorină Euro 5 în cantitate de 84 202 kg, pierderile de produse petroliere pentru anul 2015.

Pierderile de produse petroliere au fost constatate și aprobate prin acte de treceri la pierderi întocmite de o comisie a Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A. de comun cu Î.C.S. „Danube Logistics” S.R.L., proprietarul rezervoarelor de produse petroliere în Portul Internațional Liber Giurgiulești.

Drept urmare, Serviciul Vamal a calculat drept neachitate obligațiile vamale în valoare de 889 699,47 de lei, inclusiv: taxa pentru proceduri vamale 6 098,25 de lei, accize 485 435,84 de lei, TVA 398 165,38 de lei și penalitatea pentru întârziere în sumă de 250 872,82 de lei.

Astfel, compania a fost obligată să achite, în baza deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017, suma totală a obligațiilor vamale – 1 140 572,29 de lei.

A susținut că nu este de acord cu Actul de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017 și Decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017, le consideră neîntemeiate și ilegale din mai multe considerente.

Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A. este rezidentă în Portul Internațional Liber Giurgiulești, în temeiul certificatului nr. 059 din 15 noiembrie 2012 și, beneficiar a serviciilor de depozitare și transportare a produselor petroliere în baza contractului încheiat cu Î.C.S. „Danube Logistics” S.R.L., ultima fiind responsabilă de toate operațiunile de gestionare a produselor petroliere, care au loc în Portul Internațional Liber Giurgiulești. Acest contract stabilește regimul juridic al pierderilor de produse petroliere din Portul Internațional Liber Giurgiulești și cum trebuie să fie tratate acestea.

A menționat că pierderile de produse petroliere sunt de fapt „pierderi tehnologice”, care pot fi cauzate cumulativ de multe procese și apar în timpul operațiunilor de transport, manipulare, depozitare și sunt determinate de cauze naturale, neimputabile, considerate perisabilități naturale care au loc involuntar.

Drept temei pentru calcularea drepturilor de import suplimentare, Serviciul Vamal invocă că înregistrarea acestor pierderi sunt „acțiuni ilegale”, făcându-se referință la art. 127⁴ al Codului vamal, care reglementează „scoaterea ilegală a mărfurilor de sub supravegherea vamală”, situație în care apare obligația achitării drepturilor de import. Această afirmație nu poate fi considerată întemeiată, „pierderile tehnice” nicidecum nu pot fi interpretate drept scoaterea ilegală a mărfii din Portul Internațional Liber Giurgiulești și importate pe teritoriul Republicii Moldova.

Suplimentar, Serviciul Vamal argumentează poziția invocând prevederea art. 7 alin. (1) și alin. (2) din Legea cu privire la Portul Internațional Liber Giurgiulești nr. 8 din 17.02.2007, precum că „pe teritoriul portului se stabilește regimul vamal de declarare vamală a mărfurilor și (serviciilor) introduse pe și scoase de pe acest teritoriu”.

A menționat că, Serviciul Vamal vehiculează doar cu prevederea sus-menționată, pe când, fiind privită în ansamblu norma legală reglementează potrivit art. 7 alin. (4) lit. b) al aceleiași Legi că „sunt scutite de plata taxelor vamale, cu excepția taxei pentru efectuarea procedurilor vamale: a) mărfurile introduse pe teritoriul Portului Internațional de la restul teritoriului vamal al Republicii Moldova;

b) mărfurile introduse pe teritoriul Portului Internațional din afara teritoriului vamal al Republicii Moldova, precum și de pe teritoriul zonelor economice libere ale Republicii Moldova”.

În acest context, reiterând faptul că Î.C.S. „Danube Logistics” S.R.L. activează în cadrul Portului Internațional Giurgiulești în conformitate cu Regulamentul Portuar al Portului Internațional Liber Giurgiulești din 22 septembrie 2009, care reglementează faptul că Portul Internațional Liber Giurgiulești este un edificiu portuar privat, operat și administrat de către Î.C.S. „Danube Logistics” S.R.L. și că orice activitate în Portul Internațional Liber Giurgiulești se desfășoară conform unui contract.

Consideră că, ținând cont de prevederile secțiunii 13 pct. 402 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02.11.2005, care prevede că operațiunile de transportare se efectuează în prezența organelor vamale, având în vedere că Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A. nu are acces la operarea activității în Portul Internațional Liber Giurgiulești, respectiv nu dispune de drepturi și obligații în vederea gestionării activității în Portul Internațional Liber Giurgiulești, toată responsabilitatea privind înregistrarea pierderilor tehnice de produse petroliere, înregistrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești este pusă pe seama Î.C.S. „Danube Logistics” S.R.L., operatorul cu care Serviciul Vamal ar trebui să clarifice toate dubiile cu privire la aceste aspecte.

În acest context, se adaugă că Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A. în activitatea sa de introducere și scoatere a produselor petroliere din Portul Internațional Liber Giurgiulești, acționează întotdeauna cu bună-credință. La scoaterea produselor petroliere din Portul Internațional Liber Giurgiulești, acestea sunt supuse controlului vamal, fiind respectate în integritate toate obligațiile și procedurile prevăzute de legislație (controlul fizic al produselor petroliere, cu acordarea de către organele vamale a liberului de vamă, cu achitarea deplină a drepturilor de import).

Indică că, la data de 15 mai 2017, prin scrisoarea nr. 267 Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A., s-a adresat cu cerere prealabilă către Serviciul Vamal privind anularea deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și a Actului de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, ca fiind nefondate și ilegale.

Prin scrisoarea nr. 28/11-7598 din 08 iunie 2017, recepționată de Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A. la data de 12 iunie 2017, Serviciul Vamal a respins cererea Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A., ca fiind neîntemeiată.

A solicitat reclamantul anularea deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și a Actului de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, ca fiind nefondate și ilegale, precum și restituirea în favoarea reclamantului a sumei de 1 140 572,29 de lei, achitate în baza deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017.

Prin încheierea din 05 martie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, Î.C.S. „Danube Logistics” S.R.L. a fost atrasă în calitate de persoana terță în cauza de contencios administrativ înaintată în instanța de contencios administrativ de Î.M. „Rompetrol Moldova” S.A. împotriva Biroului Vamal Sud cu privire la anularea actului administrativ.

Prin hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a admis acțiunea depusă de Î.M. „Rompetrol Moldova” SA împotriva Biroului Vamal Sud, intervenient accesoriu ÎCS „Danube Logistics” SRL privind anularea actului administrativ.

S-a anulat decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și actul de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, ca fiind ilegale, cu restituirea Î.M. „Rompetrol Moldova” SA a sumei de 1 140 572,29 de lei.

Manifestând dezacord cu hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, Biroul Vamal Sud, a depus la 20 februarie 2019 apel nemotivat, iar în termenul stabilit prin încheierea de a nu da curs din 27 martie 2019 a Curții de Apel Cahul, partea apelantă a depus la 03 aprilie 2019 apel motivat.

Prin decizia din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Biroul Vamal Sud și s-a menținut hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

În motivarea soluției instanța de apel a ajuns la concluzia că în vederea calculării obligațiilor vamale, Serviciul Vamal în actele contestate invocă faptul că înregistrarea pierderilor respective sunt „acțiuni ilegale”, făcându-se referință la art. 127⁴ Codul vamal, care reglementează „scoaterea ilegală a mărfurilor de sub supravegherea vamală”, situație în care apare obligația achitării drepturilor de import.

Din prevederile menționate se desprinde că aplicabilitatea acestora se manifestă în cazul scoaterii ilegale a mărfurilor supuse drepturilor de import de sub supraveghere vamală. La caz, însă Biroul Vamal Sud nu a demonstrat scoaterea ilegală de către Î.M. „Rompetrol Moldova” SA a produselor petroliere de sub supraveghere vamală. Astfel, corect prima instanță a constatat că, potrivit actului de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, pierderile depistate sunt confirmate prin acte de treceri la pierderi, întocmite de Î.M. „Rompetrol Moldova” SA și reflectate prin formula contabilă Dt 714.4, 714.7 Ct 217.1. Componenta comisiei de aprobare a pierderilor de produse petroliere este formată din angajații Î.M. „Rompetrol Moldova” SA și ÎCS „Danube Logistics” SRL. Actele de trecere la pierderi sânt întocmite în urma petrecerii inventarierii anuale de către ÎCS „Danube Logistics” SRL, proprietarul rezervoarelor de produse petroliere în Portul Internațional Liber Giurgiulești. Anual între Î.M. „Rompetrol Moldova” SA și ÎCS „Danube Logistics” SRL este întocmit un contract de depozitare și de transbordare a produselor petroliere.

În conformitate cu pct. 8.4 al contractului de depozitare și de transbordare din 12 noiembrie 2012, încheiat între ÎCS „Danube Logistics” SRL, în calitate de prestator, și Î.M. „Rompetrol Moldova” SA, în calitate de client, prestatorul va compensa clientului pierderi tehnice de produse petroliere, doar în măsura în care acestea depășesc 0,35% pentru produse petroliere de tip motorină și 0,3% pentru produse petroliere de tip benzină. Iar, potrivit acordului de modificare la contractul din 12 noiembrie 2012, părțile au convenit că prima propoziție a secțiunii 8.4 a contractului să se expună în următoarea redacție: prestatorul va compensa clientului pierderi tehnice de produse petroliere, doar în măsura în care acestea depășesc 0,3% pentru produse petroliere de tip motorină și 0,35% pentru produse petroliere de tip benzină (Vol. III, f.d.7-18).

Prevederi analogice conține și contractul din 16 ianuarie 2015, pct. 7.12, încheiat între părți (Vol. III, f.d.19-29) și contractul din 29 aprilie 2016, pct. 7.4 (Vol. I, f.d.53-69).

Contractele de depozitare și de transbordare între Î.M. „Romp petrol Moldova” SA și ÎCS „Danube Logistics” SRL au fost încheiate anual pe toată perioada supusă controlului, anii 2013–2016.

Conform ordinului nr. 18/p din 28 februarie 2014 al directorului general Î.M. „Romp petrol Moldova” SA, s-au aprobat normele privind limitele admisibile de perisabilitate la produsele petroliere în procesul de transvârsare, încărcare și depozitare din/în cisterne feroviare sau cisterne auto, cât și cisternele de depozitare după cum urmează: motorină – 0,10%, benzină – 0,40% (Vol. III, f.d.46).

Conform ordinului nr. 186/p din 04 mai 2016 al directorului general Î.M. „Romp petrol Moldova” SA, s-a aprobat trecerea ca pierderi tehnologice în procesul depozitării și distribuției de produse petroliere cantitatea constatată la inventarierea anuală în Depozitul petrolier din Portul Liber Internațional Giurgiulești după cum urmează: pentru produsul motorină 84 202 kg, sau 0,08%, pentru produsul benzină 10,646 kg, sau 0,08% (Vol. I, f.d.27).

Din materialele cauzei se desprinde că Î.M. „Romp petrol Moldova” SA a trecut în evidența contabilă pierderi tehnologice de produse petroliere, în baza actelor de pierderi anuale (Vol. I, f.d.40-41). Astfel, a fost argumentat caracterul normal și plauzibil al pierderilor de produse petroliere, pierderi care au fost luate la evidența contabilă a Î.M. „Romp petrol Moldova” SA, și care sunt sub norma contractuală de pierderi prevăzute în contractele de transbordare și depozitare. La fel, pierderile menționate fiind sub norma stabilită și conform ordinului nr. 141 din 05.10.2007 emis de Ministerul Industriei și Infrastructurii, referitor la Regulamentul cu privire la Metodologia de calculare a pierderilor tehnologice în procesul recepționării, transportării, depozitării și distribuirii produselor petroliere utilizate de instituțiile publice, așa cum, potrivit art. 24 din Codul fiscal „(13) deducerea reziduurilor, deșeurilor și perisabilității naturale se permite în limitele aprobate anual de către conducătorii întreprinderilor, dar fără a depăși limitele stabilite de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului pentru produsele din tutun de la pozițiile tarifare 240210000, 240220, 240290000, 2403 și pentru produsele din alcool etilic de la pozițiile tarifare 2207 și 2208, precum și limitele stabilite de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru produsele petroliere” (Vol. III, f.d.19-29) și contractul din 29 aprilie 2016, pct. 7.4 (Vol. I, f.d.53-69).

Contractele de depozitare și de transbordare între Î.M. „Romp petrol Moldova” SA și ÎCS „Danube Logistics” SRL au fost încheiate anual pe toată perioada supusă controlului, anii 2013–2016.

Din materialele cauzei s-a desprins că Î.M. „Romp petrol Moldova” SA a trecut în evidența contabilă pierderi tehnologice de produse petroliere, în baza actelor de pierderi anuale (Vol. I, f.d.40-41). Astfel, a fost argumentat caracterul normal și plauzibil al pierderilor de produse petroliere, pierderi care au fost luate la evidența contabilă a Î.M. „Romp petrol Moldova” SA, și care sunt sub norma contractuală de pierderi prevăzute în contractele de transbordare și depozitare. La fel, pierderile menționate fiind sub norma stabilită și conform ordinului nr. 141 din 05.10.2007 emis de Ministerul Industriei și Infrastructurii, referitor la Regulamentul cu privire la Metodologia de calculare a pierderilor tehnologice în procesul recepționării, transportării, depozitării și distribuirii produselor petroliere utilizate de instituțiile publice.

În circumstanțele expuse instanța de apel a concluzionat că, corect prima instanță a conchis că, pierderile cantitative de produse petroliere au un caracter normal, involuntar, inevitabil și licit. Legea permite subiectului care suportă pierderi să stabilească normele acestora. Casarea pierderilor în evidența contabilă reprezintă o acțiune legală, care nu poate fi sancționată în temeiul art. 127⁴ Cod vamal. Cu atât mai mult că, Î.M. „Rompetrol Moldova” SA a ținut cont și de prevederile art. 7 alin. (2), art. 13 și art. 24 ale Legii contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, potrivit cărora entitatea are obligația să efectueze inventarierea generală a elementelor de activ și pasiv, cel puțin o dată pe an pe parcursul desfășurării activității sale, iar potrivit pct. 77 2), 4), 79 și 91 ale Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 60 din 29 mai 2012, entitatea are obligația de înregistrare în evidența contabilă lipsurile de stocuri constatate în rezultatul inventarierii și de utilizare obligatorie a acestora la întocmirea rapoartelor financiare. Deci, lipsa ilegalității în acțiunile Î.M. „Rompetrol Moldova” SA a fost invocată chiar de la început, iar Biroul Vamal Sud nu a demonstrat contrariul, limitându-se la menționarea faptului că nu a fost prezentată formula de calcul a pierderii de produse petroliere. Însă, legea fiscală permite ca întreprinderea să treacă la pierderi careva produse, inclusiv și pe cele petroliere, însă în limitele stabilite de Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru produsele petroliere. Deci, limitele stabilite de Ministerul Economiei și Infrastructurii nu trebuie să fie depășite, în caz contrar se aplică prevederile art. 127⁴ Cod vamal (pentru situația din speță).

Circumstanțele expuse denotă faptul că, actele administrative – decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și actul de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017 au fost emise contrar legislației menționate supra și corect au fost anulate. Mai mult, nu se poate trece cu vederea faptul că, potrivit ordinului de plată nr. 2732 din 18 mai 2017, Î.M. „Rompetrol Moldova” SA a achitat 250 872,82 lei, drepturile de import/export achitate în avans în baza actului de audit nr. 1/4 din 26 aprilie 2017 (Vol. I, f.d.24). Potrivit ordinului de plată nr. 2731 din 18 mai 2017, Î.M. „Rompetrol Moldova” SA a achitat 889 699,47 de lei, drepturile de import/export achitate în avans în baza actului de audit nr. 1/4 din 26 aprilie 2017 (Vol. I, f.d.25). În asemenea circumstanțe, constatându-se necesitatea admiterii acțiunii depuse de Î.M. „Rompetrol Moldova” SA și anularea deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și a actului de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, suma de 1 140 572,29 de lei achitată de Î.M. „Rompetrol Moldova” SA în temeiul actelor contestate, just a conchis instanța de fond că urmează a fi restituită Î.M. „Rompetrol Moldova” SA.

Totodată, greșit a făcut trimitere instanța de fond la faptul că, potrivit pct. 400 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02.11.2005, operațiunile de transbordare se efectuează în prezența organelor vamale. Având în vedere că Î.M. „Rompetrol Moldova” SA nu are acces la operarea activității în Portul Internațional Liber Giurgiulești, respectiv nu dispune de drepturi și obligații în vederea gestionării activității în Portul Internațional Liber Giurgiulești, toată responsabilitatea privind înregistrarea pierderilor tehnice de produse petroliere, înregistrate în Portul Internațional Liber Giurgiulești este pusă pe seama ÎCS „Danube Logistics” SRL, operatorul cu care Biroul Vamal Sud ar trebui să clarifice toate dubiile cu privire la aceste aspecte.

În acest context, activitatea Î.M. „Rompetrol Moldova” SA s-a limitat doar la introducerea și scoaterea produselor petroliere din Portul Internațional Liber Giurgiulești, dar operațiunile de transbordare se efectuează de ÎCS „Danube Logistics” SRL în prezența organelor vamale. Chiar dacă concluzia dată este una eronată, aceasta nu afectează legalitatea hotărârii, așa cum instanța de fond corect a stabilit faptul că Biroul Vamal Sud nu a demonstrat ilegalitatea acțiunilor Î.M. „Rompetrol Moldova” SA. Apelantul eronat a stabilit că înregistrarea pierderilor respective sunt „acțiuni ilegale”, făcându-se referință la art. 127/4 Cod vamal, care reglementează „scoaterea ilegală a mărfurilor de sub supravegherea vamală”, situație în care apare obligația achitării drepturilor de import. În speță, însă nu a fost confirmată aplicabilitatea art. 127/4 Cod vamal, așa cum produsele petroliere au fost trecute la pierderi în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Iar, faptul că mărfurile au fost scoase ilegal de sub supravegherea vamală, nu a fost probat, totuși fiind aplicate penalități, instanța de fond corect stabilind faptul că ilegalitatea scoaterii mărfurilor supuse drepturilor de import de sub supraveghere vamală, nu a fost confirmată. Deci, elementul principal întru stabilirea aplicabilității art. 127/4 Cod vamal este scoaterea ilegală a mărfurilor supuse drepturilor de import de sub supraveghere vamală. La caz, însă Biroul Vamal Sud nu a demonstrat scoaterea ilegală de către Î.M. „Rompetrol Moldova” SA a produselor petroliere de sub supraveghere vamală, totuși în actele emise conchide aplicabilitatea art. 127/4 Cod vamal, ceea ce corect a dus la anularea deciziei de regularizare și a actului de audit post-vămuire.

În asemenea circumstanțe, stabilindu-se faptul că au fost trecute la pierderi cantități de produse petroliere datorită scăderii cantitative a mărfurilor, ca urmare a unor factori naturali, deci, pierirea fiind involuntară, inevitabilă și licită Biroul Vamal Sud urma să stabilească aplicabilitatea prevederilor art. 128 alin. (1) lit. i) Cod vamal, dar nu a art. 127⁴ Cod vamal.

La 12 martie 2020 Biroul Vamal Sud, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de judecată a încălcat regulile de apreciere a probelor stabilite de art.130 Cod de procedura civilă, nu a apreciat probele la dosar reieșind din cercetarea multă aspectuală, în ansamblul și interconexiunea lor, fiind emisă o decizie ilegală.

Instanța de apel a dat o apreciere eronată înscrisurilor anexate la materialele dosarului atribuindu-le caracter pertinent și admisibil ce au dus la respingerea apelului declarat și menținerea hotărârii judecătorești contestate, fără a ține cont de limitele aplicabilității acestora și domeniul de reglementare.

A menționat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia aplicată ceea ce conform art. 432 alin. (2) lit. b) Cod de procedură civilă, reprezintă temei de declarare a recursului și de casare a deciziei.

Consideră că trimiterile pe care le-a făcut instanța de judecată la prevederile art.127/3 Cod vamal, nu sunt aplicabile cazului, or obligația vamală conform deciziei de regularizare contestată a apărut în temeiul art.127/4 Cod vamal pentru faptul scoaterii ilegale a mărfurilor supuse drepturilor de import de sub supraveghere vamală, și nu pentru faptul introducerii ilegale a mărfurilor pe teritoriul Republicii

Moldova, fapt confirmat prin temeiul juridic al emiterii deciziei de regularizare și actului de audit post vămuire contestate.

A susținut că de către instanța de apel au fost apreciate eronat probele anexate la materialele cauzei și au fost aplicate eronat normele de drept material.

La 14 mai 2020 copia recursului a fost expediat în adresa intimaților (f.d. 139, vol.IV), fiind recepționată de către aceștia la 19 mai 2020, însă Î.M. „Rompetrol Moldova” SA și ÎCS „Danube Logistics” SRL nu și-au valorificat dreptul de a depune referință pe marginea cererii de recurs depuse de Biroul Vamal Sud.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 20 februarie 2020. Decizia integrală a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 02 martie 2020 (f.d. 109, vol.IV).

Prin urmare, recursul depus de Biroul Vamal Sud la 12 martie 2020, a fost depus cu respectarea termenului stabilit la art. 245 din Codul administrativ.

Prin încheierea din 26 august 2020 a Curții Supreme de Justiție, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a numit recursul declarat de Biroul Vamal Sud pentru examinare în complet de 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

La caz, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând și analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele dosarului și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Biroul Vamal Sud, urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 20 februarie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, și pronunțarea unei hotărâri noi de respingerea acțiunii, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii, casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Totodată, conform art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărîrile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Pentru început, instanța de recurs recapitulează esența litigiului.

Din actele și lucrările dosarului prezentate și necontestate de părți, dar și determinate de instanțele ierarhic inferioare, se atestă că, Biroul vamal Sud a dispus, în baza ordinului de control nr. 150-O din 21 februarie 2017, efectuarea controlului ulterior prin audit post-vămuire la ÎM „Rompetrold Moldova” SA, în vederea verificării corectitudinii declarării mărfurilor și plasării în/din destinația vamală Zona Antreprenoriatului Liber și Portul Internațional Liber Giurgiuilești, pentru perioada anilor 2013-2016.

Conform actului de audit post vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, a fost consemnat că în actele contabilității ÎM „Rompetrold Moldova” SA privind evidența stocurilor de mărfuri importate conform declarațiilor vamale perfectate în perioada anilor 2013 - 2016, sunt constatate pierderi de produse petroliere în cantități de: 30 900 kg motorină Euro, 575 kg benzină RON 95, 1 849 kg benzină 92 pentru anul 2013; 23 575 kg motorină Euro 5, cantitate de 6 365 kg benzină premium 95, cantitatea de 6 461 kg benzină regular 92 pentru perioada anului 2014; 10 646 kg benzină premium 95 și motorină Euro 5 în cantitate de 84 202 kg, pierderile de produse petroliere pentru anul 2015. Pierderile de produse petroliere au fost constatate și aprobate prin acte de treceri la pierderi întocmite de o comisie a ÎM „Rompetrold Moldova” SA de comun cu ÎCS „Danube Logistics” SRL, proprietarul rezervoarelor de produse petroliere în Portul Internațional Liber Giurgiuilești. Astfel, Biroul vamal Sud a calculat drept neachitate obligațiile vamale în valoare de 889 699,47 lei, inclusiv: taxa pentru proceduri vamale 6 098,25 lei, accize 485 435,84 lei, TVA 398 165,38 lei și penalitatea pentru întârziere în sumă de 250 872,82 lei (Vol. I, f.d.12-14).

Prin decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017, emisă de Biroul vamal Sud, au fost stabilite obligații vamale ÎM „Rompetrold Moldova” SA în mărime de 1 140 572,29 lei (Vol. II, f.d.2-5).

La data de 15 mai 2017 ÎM „Rompetrold Moldova” SA s-a adresat cu cerere prealabilă către Serviciul Vamal, prin care a solicitat anularea deciziei de

regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și a Actului de audit post vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, ca fiind nefondate și ilegale (Vol. I, f.d.15-17).

Prin scrisoarea nr. 28/11-7598 din 08 iunie 2017, recepționată de ÎM „Rompetro Moldova” SA la data de 12 iunie 2017, Serviciul Vamal a respins cererea ÎM „Rompetro Moldova” SA, ca fiind neîntemeiată (Vol. I, f.d.18).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată la 12 iulie 2017, ÎM „Rompetro Moldova” a solicitat anularea actului de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și restituirea sumei.

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central, a admis acțiunea depusă de Î.M. „Rompetro Moldova” SA împotriva Biroului Vamal Sud, intervenient accesoriu ÎCS „Danube Logistics” SRL privind anularea actului administrativ.

S-a anulat decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și actul de audit post-vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, ca fiind ilegale, cu restituirea Î.M. „Rompetro Moldova” SA a sumei de 1 140 572,29 de lei.

Prin decizia din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Biroul Vamal Sud și s-a menținut hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către instanțele ierarhic inferioare este greșită, fiind stabilită greșit starea de fapt în prezenta cauză, aplicând și interpretând eronat normele de drept material pertinente, motiv din care recursul urmează a fi admis.

Conform art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2010 (în vigoare la data emiterii actului administrativ ce se solicită a fi anulat), actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: este ilegal ca fiind emis contrar prevederilor legii, este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței și este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

Din sensul normei legale enunțate rezultă că, orice act administrativ, pentru a fi considerat unul legal, trebuie să fie emis cu respectarea condițiilor enunțate și, anume, să fie emis cu respectarea prevederilor legale, de către o autoritate publică competentă și conform procedurii stabilite, iar neîndeplinirea oricărei dintre aceste trei condiții indică la ilegalitatea actului administrativ emis. Or, autoritățile publice trebuie să depună o diligență maximă în aprecierea elementelor de fapt și de drept, care fundamentează emiterea actului administrativ în strictă conformitate cu procedural legal stabilită.

Conform art. 3 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi și subdiviziunile autorităților publice, funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b).

În conformitate cu art. 14 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Potrivit art. 16 alin. (1), art. 17 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Materialele cauzei denotă faptul că în baza actului de audit post vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, Biroul Vamal Sud a emis Decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017.

În dezacord cu aceasta, la 15 mai 2017 ÎM „Rompetrol Moldova” SA s-a adresat cu cerere prealabilă către Serviciul Vamal, prin care a solicitat anularea deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 și a actului de audit post vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, ca fiind nefondate și ilegale (Vol. I, f.d.15-17).

Prin scrisoarea nr. 28/11-7598 din 08 iunie 2017, recepționată de ÎM „Rompetrol Moldova” SA la data de 12 iunie 2017, Serviciul Vamal a respins cererea ÎM „Rompetrol Moldova” SA, ca fiind neîntemeiată (Vol. I, f.d.18).

Astfel, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată la 12 iulie 2017, reclamantul s-a încadrat în termenul prevăzut de legislația în vigoare, de 30 zile de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă.

În conformitate cu art. 22 Cod vamal, trecerea mărfurilor și mijloacelor de transport peste frontiera vamală se efectuează în dependență de destinația vamală în care sînt plasate, conform procedurii stabilite de prezentul cod și de alte acte normative.

La rîndul său, art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” nr. 8 din 17 februarie 2005, pe teritoriul Portului Internațional se stabilește regimul de declarare vamală obligatorie a mărfurilor (serviciilor) introduse pe și scoase de pe acest teritoriu.

Conform art. 1 alin. (23) Cod vamal, declarație vamală - actul unilateral prin care o persoană manifestă, în formele și modalitățile prevăzute de legislația vamală, voința de a plasa mărfurile sub o anumită destinație vamală.

Prin urmare, produsele petroliere ce au fost introduse pe teritoriului Portului Internațional Liber Giurgiulești (în continuare PILG) de către intimat în perioada

supusă auditului post vămire pentru perioada 2013-2016 au fost plasate în baza DVM de plasare (Im7) în regim vamal 7800 care conform anexei nr.11 la Normele tehnice de imprimare, utilizare și completare a declarației vamale în detaliu aprobate prin ordinul Serviciului Vamal nr.346-o din 2009 regimul vamal 7800 semnifică „Plasarea mărfurilor străine în destinația vamală zonă liberă” destinație aleasă și declarată de însuși agentul economic în baza actului unilateral de voință (declarația vamală).

Conform art. 1 alin. (17) Cod vamal, regim vamal - totalitatea reglementărilor vamale care determină statutul mărfurilor și al mijloacelor de transport în funcție de scopul operațiunii și de destinația mărfurilor.

Art. 181¹ alin. (1)-(2) Cod vamal, prevede că, controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale în vederea asigurării aplicării corecte a legislației și confirmării sau infirmării conformării declarantului la aceasta.

Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul postvămire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenul de prescripție stabilit la art. 127 alin. (10).

La acest capitol, Colegiul reține că regimul 7800 declarat la rubrica 37 a DVM de plasare (IM7) prescrie că ÎM „Rompetrold Moldova” SA în calitate de declarant al mărfurilor în PILG au statutul de mărfuri străine, scopul operațiunii fiind plasarea în zona economică liberă, cu destinația de import definitiv pe cealaltă parte a teritoriului Republicii Moldova, în scopul comercializării cu amănuntul prin intermediul stațiilor PECO deținute pe teritoriul Republicii Moldova, în baza declarațiilor de închidere (IM4) a regimului vamal 7800 prin regimul vamal 4078 – importul mărfurilor anterior plasate în zona liberă.

Conform pct. 45, 46 din secțiunea 3 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1140 din 02.11.2005, supravegherea vamală cuprinde orice acțiune a organelor vamale în vederea asigurării respectării reglementărilor vamale și a altor norme aplicabile mărfurilor și mijloacelor de transport aflate sub supraveghere vamală.

Sînt supuse supravegherii vamale: a) mărfurile, mijloacele de transport și bunurile nevămuite la intrarea în țară; b) mărfurile și bunurile aflate în regimuri suspensive; c) navele sub pavilion străin și aeronavele străine, pe timpul staționării în apele teritoriale sau în porturi și, după caz, pe aeroporturi; d) mărfurile care au beneficiat de tratamente tarifare favorabile și au fost puse în liberă circulație cu acordarea de facilități fiscale și vamale.

În acest context, instanța de recurs subliniază că, reieșind din declarațiile vamale prezentate de către ÎM „Rompetrold Moldova” SA pentru perioada anilor 2013-2016, rezultă că produsele petroliere de origine străină fiind plasate în PILG în regim vamal 7800 destinate importului ulterior pe cealaltă parte a teritoriului Republicii Moldova – sunt sub supraveghere vamală.

Conform prevederilor pct. 340 al Regulamentului menționat, mărfurile străine care se introduc în zonele libere în vederea depozitării, fără ca acestea să fie supuse unor operațiuni de prelucrare, se plasează în zonă liberă pe baza declarației vamale de tranzit emise de un birou (post) vamal de frontieră și a declarației de plasare avînd regimul vamal extins 7800.

Iar, potrivit Anexei nr.11 la Norme tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale în detaliu, codul procedurii vamale „4078” semnifică import definitiv a mărfurilor străine plasate anterior în destinația vamală „zonă liberă” sau în alte ZEL.

Împrejurările descrise determină Colegiul să conchidă că, după efectuarea importului definitiv pe restul teritoriului conform destinației declarate de ÎM „Rompetrol Moldova” SA se încheie cu regimul vamal 4078, prin urmare, produsele străine, la caz produsele petroliere plasate în PILG de către reclamant, reieșind din statutul mărfurilor, originea, destinația vamală declarată și regimul vamal ales, se află sub supraveghere vamală.

Reieșind din pct. 47 lit. f) al Regulamentului citat, supravegherea vamală se realizează prin control ulterior efectuat în conformitate cu prevederile secțiunii 291 din Codul vamal al Republicii Moldova nr. 1149-XIV din 20 iulie 2000 și titlului V capitolul 11 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997.

La caz, Biroul vamal Sud a realizat prin controlul ulterior așa cum prescrie art. 1 pct. 21/1 Cod vamal, verificarea operațiunilor efectuate de reclamant în perioada anilor 2013-2016, a informațiilor din declarațiile vamale perfectate și din documentele însoțitoare la acestea, verificarea existenței și conformității documentelor prevăzute pentru derularea unei destinații vamale sau regim vamal declarat, examinarea contabilității și a tuturor documentelor și datelor sub orice formă, inclusiv computerizată, care se raportează la operațiunile vamale provenite din comerțul internațional or la alte operațiuni comerciale anterioare.

Art. 127⁴ Cod vamal, statuează apariția obligației vamale la scoaterea ilegală a mărfurilor de sub supravegherea vamală, care prescrie că, la scoaterea ilegală a mărfurilor supuse drepturilor de import de sub supraveghere vamală, obligația vamală apare la data când mărfurile sînt scoase de sub supravegherea vamală.

Plătitor vamal este persoana care scoate ilegal mărfurile de sub supravegherea vamală. Răspund solidar cu plătitorul: a) persoanele care au participat la scoaterea ilegală a mărfurilor de sub supravegherea vamală și care știau sau ar fi trebuit să știe că scoaterea acestora este ilegală; b) persoanele care au dobîndit ori au deținut mărfurile în cauză și care știau sau ar fi trebuit să știe, la data achiziționării sau primirii mărfurilor, că acestea au fost scoase ilegal de sub supravegherea vamală.

Dacă obligația vamală a apărut pentru o marfă care beneficiază sau ar fi putut beneficia de un tratament tarifar preferențial, cuantumul obligației vamale se determină prin aplicarea acestui tratament preferențial.

La acest capitol, Colegiul reiterează că, potrivit actului de audit post vămuire nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, în actele contabilității ÎM „Rompetrol Moldova” SA privind evidența stocurilor de mărfuri importate conform declarațiilor vamale perfectate în perioada anilor 2013-2016, au fost constatate pierderi de produse petroliere în cantități de: 30 900 kg motorină Euro, 575 kg benzină RON 95, 1 849 kg benzină 92 pentru anul 2013; 23 575 kg motorină Euro 5, cantitate de 6 365 kg benzină premium 95, cantitatea de 6 461 kg benzină regular 92 pentru perioada anului 2014; 10 646 kg benzină premium 95 și motorină Euro 5 în cantitate de 84 202 kg, pierderile de produse petroliere pentru anul 2015. Pierderile de produse petroliere au fost constatate și aprobate prin acte de treceri la pierderi întocmite de o comisie a ÎM „Rompetrol Moldova” SA de comun cu ÎCS „Danube Logistics” SRL, proprietarul rezervoarelor de produse petroliere în Portul Internațional Liber

Giurgiulești, fiind reflectate prin formula contabilă Dt 714.4, 714.7, Ct 217.1. Astfel, Biroul vamal Sud a calculat drept neachitate obligațiile vamale în valoare de 889 699,47 lei, inclusiv: taxa pentru proceduri vamale 6 098,25 lei, accize 485 435,84 lei, TVA 398 165,38 lei și penalitatea pentru întârziere în sumă de 250 872,82 lei (Vol. I, f.d.12-14).

Iar, prin decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017, emisă de Biroul vamal Sud, au fost stabilite obligații vamale ÎM „Rompetrol Moldova” SA în mărime de 1 140 572,29 lei (Vol. II, f.d.2-5).

Reieșind din cele relatate supra și având în vedere că mărfurile introduse și care se află pe teritoriul PILG sunt sub supraveghere vamală, constatându-se lipsuri de mărfuri aflate pe teritoriul PILG, obligația vamală apare în baza art. 127⁴ Cod vamal, astfel, acțiunile organului vamal de efectuare a controlului de audit post-vămuire asupra mărfurilor plasate în PILG de către ÎM „Rompetrol Moldova” SA și respectiv emiterea deciziei de regularizare în privința intimatului este justificată și corespund în totalitate cadrului legal.

Așadar, organul vamal a stabilit cu certitudine lipsa cantității de produse petroliere plasate în PILG și reflectate în actul de audit post-vămuire întocmit în baza actelor de treceri la pierderi, a proceselor verbale de constatare a lipsurilor, a actelor de inventariere și datelor contabile puse la dispoziția organului vamal de către ÎM „Rompetrol Moldova” SA. Prin urmare, actele menționate au confirmat lipsa *de facto* a produselor petroliere, precum și scoaterea de sub supraveghere vamală a acestor cantități de produse petroliere.

Cu referire la argumentele reclamantului că cantitățile de produse petroliere plasate în PILG apreciate ca lipsuri și că ar fi scoase ilegal de sub supraveghere vamală, de fapt sînt pierderile tehnice de produse petroliere, Colegiul le reține ca fiind declarative și neîntemeiate or, pierderile de produse petroliere ar putea fi considerate ca pierderi de ordin tehnic, doar în cazul în care acestea sunt dovedite în strictă conformitate cu procedurile legale prescrise, prin documente pertinente și care demonstrează temeinic cantitatea ce a fost trecută la pierderi datorită evaporării, cantitatea ce a fost pierdută la descărcare/încărcare, ce cantitate este pierdută la cântar etc. și care este formula de calcul, unde este prevăzută/ aprobată etc.

Completul specializat denotă că, pierderile cantitative de produse petroliere ar putea avea caracter normal, involuntar, inevitabil și licit, așa după cum invocă reclamantul, doar în cazul în care aceste cantități ar putea fi calculate și confirmate cu metodologic/formulă sau tehnici de calcul recunoscute și aprobate în ordinea stabilită de legislație, în acest sens fiind reținute ca temeinice argumentele expuse de recurent în motivarea recursului.

Cu toate acestea intimatul nu a prezentat după care formulă de calcul exactă au fost constatate pierderile de produse petroliere, care factorii au determinat perisabilitatea acestora și în ce cantitate exact, astfel încât organul vamal să poată verifica corectitudinea constatărilor reflectate de acesta în actele de treceri la pierderi și datele contabile puse la dispoziția organului vamal.

Prin urmare, instanța de recurs a constatat că reclamantul nu a prezentat probe justificative care confirmă statutul pierderilor depistate de organul vamal, la fel nu a fost prezentat actul, formula de calcul exactă prin care au fost constatate pierderile de produse petroliere, care factorii au determinat perisabilitatea acestora și în ce cantitate exact.

În conformitate cu pct. 347 al Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1140 din 02.11.2005, persoana care efectuează operațiuni cu mărfurile plasate în zona liberă este obligată să țină evidența operativă a mărfurilor și să o pună la dispoziția organelor vamale pentru control. Mărfurile se înregistrează în evidențe în momentul în care sînt introduse în locurile sau în încăperile deținute de persoana în cauză.

Mai mult, conform prevederilor pct. 333 al Regulamentului, pentru mărfurile străine plasate în zona liberă care dispar pe durata staționării în acest teritoriu, responsabil de plata drepturilor vamale de import este rezidentul zonei libere sub responsabilitatea căruia se găseau, în mod legal, mărfurile la data dispariției lor.

În această ordine de idei, Colegiul notează că reclamantul, fiind beneficiar al facilităților acordate era obligat să țină evidența produselor petroliere cu scutiri în condițiile pct. 347 al Regulamentului menționat.

În acest context, Colegiul remarcă că, lipsa declarații vamale de închidere legală a regimului vamal de plasare a mărfurilor respectiv prin import definitiv reieșind din regimul facilitat acordat pentru produse petroliere (sau alte modalități de probare a faptului utilizării acestora), precum și faptul că apariția obligației vamale a survenit drept urmare a constatării lipsei anumitor cantități de produse petroliere plasate în PILG și casării acestora neîntemeiate, probează faptul scoateri incorecte a produselor petroliere de sub supraveghere vamală.

Prin urmare, verificând legalitatea actului contestat, prin prisma temeiurilor anulării actului administrativ stabilite de prevederile art. 26 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, Colegiul conchide că decizia de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 este legală, fiind emisă conform prevederilor legii, cu respectarea competenței și procedurii stabilite.

Cu referire la cerința reclamantului privind ilegalitatea actului de audit post-vămure nr. 1/4 din 26 aprilie 2017, care a stat la baza emiterii deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017, completul specializat pentru examinarea acțiunilor de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că actul contestat nu este o decizie, dar un act preparator, care a stat la baza unei decizii, care nu a stabilit sancțiuni, astfel, în temeiul art. 3, 14, 16, 17, 24 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000 (în vigoare până la 01 aprilie 2019), nu poate fi invocată ilegalitatea acestui act.

Cu referire la pretenția reclamantului privind restituirea sumei de 1 140 572, 29 de lei achitate în baza deciziei de regularizare, instanța de recurs notează că, așa cum pretenția de baza privind anularea deciziei de regularizare nr. 87 din 11 mai 2017 a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind un act emis în corespundere cu legislația în vigoare, pretenția privind restituirea sumei de 1 140 572, 29 de lei se va respinge ca fiind subsidiară cerinței de bază a acțiunii înaintate de ÎM „Rompetrol Moldova” SA.

Împrejurările de fapt și de drept expuse mai sus, determină Colegiul să conchidă că soluția dată de către instanțele ierarhic inferioare este neîntemeiată, din care considerente aceasta nu poate fi menținută.

În contextul celor menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că decizia din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 20 februarie 2019 a

Judecătoria Cahul, sediul Central urmează a fi casate, cu emiterea unei hotărâri noi de respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) și (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Biroul Vamal Sud.

Se casează integral decizia din 20 februarie 2020 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 20 februarie 2019 a Judecătoria Cahul, sediul Central și se pronunță o hotărâre nouă prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Rompetrol Moldova” Societate pe Acțiuni împotriva Biroului Vamal Sud, persoană terță Întreprinderea cu Capital Străin „Danube Logistics” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la anularea deciziei de regularizare, a actului de audit post-vămuire și restituirea sumei, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Victor Burduh